

N:o 1.

Ank. till Riksd. kansli den 21 februari 1905, kl. 2 e. m.

Deputerades för vården om Första Kammarens ekonomiska angelägenheter utlåtande n:o 1 med anledning af väckt motion angående ändrad numrering af de i plenisalen anordnade platser för kammarens ledamöter.

Jämlikt protokollsutdrag af den 27 januari 1905 har Första Kammararen till de ledamöter, som enligt § 5 i kammarens ordningsstadga hafva att ombesörja kammarens ekonomiska angelägenheter, hänvisat en af herrar *Lars Berg, A. F. O. Cederberg, Sv. Joh. Sandqvist, K. Bohnstedt, Vollrath Tham* och *I. von Stapelmohr* väckt motion, N:o 10, angående förändrad numrering af de i plenisalen anordnade platser för kammarens ledamöter.

I denna motion har anförts följande:

»Enligt Kammararens ordningsstadga skola dess ledamöter intaga plats i en efter länen bestämd ordningsföljd, men där lämnas oafgjordt från hvilken plats ordningen skall räknas äfvensom huru densamma skall fortgå från en vald begynnelseplats. Dessa båda detaljer liksom frågan om den tid från och till hvilken ordningsföljden skulle tillämpas kunna således af kammararen bestämmas utan hinder i ordningsstadgan.

I det nya riksdagshuset har man nu beträffande begynnelseplats och sättet för fortsättningen därifrån, antagligen på försök och för att bereda kammararen tillfälle att efter pröfning själf i ärendet besluta, sökt att, så långt sådant varit möjligt, efterbilda placeringen i det gamla riksdags-

huset, men det torde med fog kunna ifrågasättas, huruvida icke den väsentliga olikheten i de gamla och nya samlingssalarnas form bort för-
anleda ändring, därest afseende skall fästas vid, ej mindre salens inred-
ning, än äfven ordningsstadgans påtagliga mening att genom en efter län
ordnad placering underlätta samarbetet mellan ett och samma läns repre-
sentanter samt förebygga trängsel och oreda när vid omröstningar och
val representanterna skola aflämna sina sedlar till talmannen.

Erfarenheten torde redan hafva visat, att med den tillämpade pla-
ceringen åtskilligt återstår att önska i berörda hänseenden, och hafva vi
därför ansett oss böra redan nu fästa kammarens uppmärksamhet på sa-
ken med förslag till förändring i placeringen på det sätt, att den, så att
säga, periferiska ordningen utbyttes mot en som skulle kunna kallas ra-
diell och så genomförd, att de två nedersta stolarna vid kammarens norra
sida erhöles numren 1 och 2, hvarefter ordningen fortsattes i samma stol-
grupp uppöfver så långt denna räckte, därefter öfverginge till öfversta
platsparet i nästa stolgrupp och därifrån fortsattes nedåt för att från
denna grupp nedersta par öfvergå till motsvarande par i den tredje stol-
gruppen o. s. v.

Gärna må det medgifvas, att äfven andra placeringar kunna tänkas,
men den här antydda synes bäst motsvara befogade anspråk, och tillåta
vi oss därför vördsamt föreslå,

att kammaren ville besluta det dess ledamöter i kammaren skola
ordnas efter denna grund med omedelbar tillämpning tillsvicare.»

I fråga om kammarledamöternas placering i plenisalen synas för-
nämligast två önskemål böra eftersträfvast. Ett af dem är lättheten för
hvarje särskildt valdistrikts representanter att komma i förbindelse med
hvarandra inom kammaren. I afseende härå är det lätt att finna, att
den nuvarande ordningen medför icke en sammanhållning, utan i de
flesta fall en ganska stark spridning af de till samma valdistrikt hörande
representanter. Såsom ett alldeles särskildt anmärkningsvärdt fall må
påpekas placeringen af ledamöterna för Västerbottens län.

Det andra önskemålet angår förhållandena vid omröstningars verk-
ställande inom kammaren och är i viss mån beroende af det förstas upp-
fyllande. Rörande omröstningarna måste man fasthålla, att de böra kunna
försiggå bekvämt samt med ordning och minsta möjliga tidsutdräkt, och
det är tydligt, att dessa olika syften äro med hvarandra nära förbundna.
För att omröstningar skola kunna äga rum under ofvan angifna betingel-
ser bör placeringen i så stor utsträckning som möjligt vara sådan, att
hvarje särskild kammarmedlem vid framträdandet till talmansbordet på

den väg, som för honom är den bekvämaste och genaste, lätt kan ansluta sig till sin närmast föregående samt att strömmen af dem, som begifva sig till omröstningen, ej mera än hvad som må vara nödvändigt brytes af dem, som redan aflämnat röstsedlarna. Erfarenheten torde tydligt ådagalägga, att den nuvarande placeringen i kammaren icke tillgodoser dessa fordringar.

Deputerade hafva omsorgsfullt undersökt på hvilket sätt ofvannämnda önskemål lämpligast må kunna genom en förändrad placering af ledamöterna uppnås, och hafva därvid kommit till det resultat, att motionärernas ofvannämnda förslag med några jämkningar bäst motsvarar ändamålet. Med bifogande af en i enlighet härmed uppgjord plan, å hvilken de nya numren betecknas med röda siffror, få deputerade alltså hemställa, att Första Kammarerna med bifall i hufvudsakliga delar till motionen måtte besluta,

att en i öfverensstämmelse med ofvannämnda plan ändrad numrering af ledamöternas platser i kammarens plenisal skall, så snart ske kan, verkställas.

Stockholm den 21 februari 1905.

Alb. Anderson.

Gustaf Ax. Berg.

Stockholm 1905. Kungl. Boktryckeriet, P. A. Norstedt & Söner.

PLAN AF FÖRSTA KAMMARENS PLENISAL.

Anm. De **svarta** siffrorna utvisa den nuvarande numreringen af kammarledamöternas platser. Den **röda** siffran vid hvarje plats angiver dess nummer enligt ekonomideputerades förslag, hvarjämte platser, tillhörande samma valkrets, äro med färger lika betecknade (Kalmar läns norra och södra delar dock sammanslagna).

De särskilda valkretsarne omfatta följande nummer:

Stockholms stad	1—9.
län	10—14.
Uppsala län	15—18.
Södermanlands län	19—23.
Östergötlands län	24—30.
Norrköpings stad	31.
Jönköpings län	32—37.
Kronobergs län	38—42.
Kalmar län, norra och södra delarne	43—49.
Gottlands län	50—51.
Fläkings län	52—55.

Kristianstads län	56—61.
Malmöhus län	62—71.
Malmö stad	72—73.
Hallands län	74—77.
Göteborg och Bohus län	78—83.
Göteborgs stad	84—87.
Älfborgs län	88—95.
Skaraborgs län	96—102.
Värmlands län	103—109.
Örebro län	110—115.
Västmanlands län	116—119.
Kopparbergs län	120—125.
Gäflings län	126—131.
Gäflings stad	132.
Västernorrlands län	133—139.
Jämtlands län	140—142.
Västerbottens län	143—146.
Norrbottnens län	147—150.

